

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філологічний факультет

Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено

на засіданні катедри
української мови імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № від 2024 р.)

Завідувач катедри  З.О. Купчинська

Силабус з навчальної дисципліни

«Основи функціонально-категорійної граматики»,

що викладається в межах ОПП **«Прикладна лінгвістика»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності **035 Філологія,**

спеціалізації **035.10 Прикладна лінгвістика**

Львів 2024 р.

Назва дисципліни	Основи функціонально-категорійної граматики	
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка Університетська, 1.	м. Львів, вул.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Катедра української мови імені професора Івана Ковалика	
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література. Спеціалізація 035.10 Прикладна лінгвістика	
Викладачі курсу	доц. Кутня Г. В.	
Контактна інформація викладачів	https://philology.lnu.edu.ua/employee/kutnya-halya , <u>Головний корпус ЛНУ</u> ім. Івана Франка, каб. 234 Університетська, 1	м. Львів, вул.
	Особиста електронна адреса: halya.kutnya@lnu.edu.ua	kutnia@ukr.net
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації відбуваються: в день проведення дисципліни; а також у дні, визначені на початку семестру та узгоджені з основним розкладом занять викладача (наживо та онлайн).	
Сторінка дисципліни	https://philology.lnu.edu.ua/course/osnovy-gramatyky	
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Основи функціонально-категорійної граматики” є вибірковою дисципліною для магістрів зі спеціальності 035 Філологія: спеціалізації 035.01 «Українська мова та література». Спеціалізація 035.10 «Прикладна лінгвістика». Ця дисципліна викладається в 1 семестрі першого курсу магістратури в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).	
Коротка анотація дисципліни	Ця навчальна дисципліна є систематизованою складовою циклу професійної та практичної підготовки магістрів-філологів. Курс дає студентові знання основ функціонально-категорійного напрямку в сучасній граматиці як одного із провідних напрямів, аспекти якого активно сьогодні залучені і в академічному курсі граматики. Дисципліна допоможе систематизувати знання з різних рівнів сучасної української мови, зокрема морфології та синтаксису, зокрема оцінити граматичну семантику мовних одиниць та формальні засоби її реалізації, виявити міжрівневі зв'язки у мові, краще усвідомити тривимірний підхід у синтаксисі до аналізу речення – формально-граматичний, семантико-граматичний та комунікативний, який і забезпечує цілісний аналіз синтаксичного рівня мови. Курс також сприяє успішному проведенню власної науково-пошукової діяльності і написання науково-дослідницької роботи з граматики. Матеріал спецкурсу подано з урахуванням напрацювань української та європейської лінгвістичної науки. У програмі відображено функціональний підхід у кваліфікації формальних граматичних категорій з опорою на семантико-граматичний, а також аналіз окремих універсальних семантико-граматичних категорій. Спецкурс спрямований на усвідомлення власне українських граматичних ознак та загальномовних.	

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>МЕТА КУРСУ – формування у студентів-філологів систематизованих наукових знань у класифікації та аналізі граматичних категорій, одиниць, явищ в аспекті функціональної граматики.</p> <p>ЗАВДАННЯ: формування у студентів розуміння граматичної структури мови як складної системи, компоненти якої засвідчують міжрівневий характер: знати сучасні тенденції у трактуванні граматичних явищ та основні термінологічними поняття функціональної граматики; аналізувати семантику основних граматичних категорій (морфологічних та синтаксичних) та засоби її вираження; у межах традиційного (академічного) аналізу складного речення розмежовувати різні аспекти речення – формально-синтаксичний, семантико-синтаксичний та комунікативний; виконувати частковий функційний аналіз простого речення (визначати первинні та вторинні одиниці речення семантико-синтаксичного рівня – предикат, суб’єкт, об’єкт, детермінанти).</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. К., 2004. 2. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. К.: Либідь, 1993. 368 с. 3. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. К.: Наукова думка, 1992. 222 с. 4. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. К.: Наукова думка, 1988. 256 с. 5. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення. К.: Наукова думка, 1983. 220 с. 6. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. 7. Загнітко А. Український синтаксис: теоретико-прикладний аспект. Донецьк, 2009. 137 с. 8. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк, 2011. 992 с. 9. Костусяк Н. М. Структура міжрівневих категорій сучасної української мови. Луцьк, 2012. 10. Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. – 51 с. Доступ із https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/metodychka_OFKH_Kutnia.pdf 11. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. Луцьк, 2001 (перевидання доповнене 2004). <p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андерш Й. Ф. До питання про семантичну структуру речення (на матеріалі чеської та української мов // Мовознавство. 1984. №5. С. 38-42. 2. Арват Н. М. Про компонентний аналіз семантичної структури простого речення // Мовознавство. 1976. № 4. С. 38-45. 3. Барчук В. Формальна і функціонально-семантична співвіднесеність категорій часу та способу // Українська мова 2011. №4. 4. Безпояско О.К. Іменні граматичні категорії (Функціональний аналіз). К.: Наукова думка, 1991 С. 11-81. 5. Вихованець І.Р. Валентність предиката і семантико-синтаксична структура елементарного речення // Українська мова і література в школі. 1973. С. 16–24. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyina_1/

6. Вихованець І.Р. Навколо проблем предикативності, предикації і предикатності // Українська мова. – 2002. – №1. – С. 25 — 31.
7. Глотова О. В. Функціональний підхід до вивчення складних семантичних категорій // Лінгвістичні дослідження: Зб. Наукових праць. ХНПУ ім.Г.С. Сковороди. Вип. 50. Харків, 2019. // Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/lingvistics/issue/archive>
8. Городенська К. Г. Багатоаспектність проблематики синтаксичних досліджень // Городенська К. Г. Здобутки академічної граматичної школи // Українська мова. 2021. № 3. С. 13-17. // Інтернет-ресурс. Доступ з: https://iul-nasu.org.ua/pdf/ukrmova/3_21/3.pdf
9. Городенська К. Г. Реченнетвірний потенціал предикатів якості Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. Донецьк: ДонНУ. 2001. Вип.7. С. 27–31. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_2/
10. Городенська К.Г. Керовані другорядні члени речення і валентність предиката // Матеріали конгресу Міжнар. асоціації українців. Мовознавство: Зб. наук. статей. Чернівці: Рута, 2003. С. 260–263. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_1/
11. Городенська К.Г. Параметри семантико-синтаксичної структури елементарних двоскладних речень з дієслівними предикатами // Південний архів. Філологічні науки: Зб. наук. праць. Херсон: Айлант, 2001. Вип. 9. С. 22–25. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_1/
12. Городенська К.Г. Реченнетвірний потенціал предикатів кількості // Наук. вісник Волинського держ. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк: Вежа, 2002. №5. С. 23–26. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_2/
13. Грипас О. Про засадничі принципи функційної граматики. Інтернет-ресурс. Доступ з: <https://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/download/64/54/>
14. Гуйванюк Н. В. Функціональна транспозиція в синтаксисі // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. Випуск 7. Донецьк: ДонДУ, 2001. С. 85–91. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_2/
15. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. К., 2010.
16. Єрмоленко С.Я. Категорія предикативності // Синтаксис словосполучення і простого речення. Київ: Наукова думка, 1975. С. 5–11. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_2/
17. Загнітко А. Доцентрово-відцентрові тенденції в сучасній термінології синтаксису // Українська термінологія і сучасність. – К., 2007. – С. 3-7.
18. Загнітко А.П. Лінійно-позиційна та семантико-функційна перервність іменнико-морфологічної форми: типологія віддаленості // Лінгвістичні

- студії. Вип. 42. 2021. Інтернет-ресурс. Доступ з:
<https://jlingst.donnu.edu.ua/article/view/11309>
19. Загнітко А.П. Морфологічні категорії в системі предикатності і предикативності речення. К.: НМКВО, 1990.
 20. Захлюпана Н., Кузьма І., Кутня Г., Труш О. Морфологія: Термінологічний словник-довідник. Львів, 2014. 225 с.
 21. Іваницька Н. Л. Зумовленість синтаксичної структури двоскладного речення валентністю дієслова-присудка // Мовознавство. – 1985. – №1. – С. 39-43.
 22. Іваницька Н.Л. Член речення як синтаксична категорія // Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. 2000. № 2. С. 70–74. Також інтернет-ресурс. Доступ з:
https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_1/
 23. Іщенко Н. Г. Семантична та поняттєва категорії у мовознавчих студіях // [Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Серія: : Філологія. Педагогіка](#). 2013. Вип. 2. С. 61-64. Інтернет-ресурс. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/vntufil_2013_2_11.pdf
 24. Кадомцева Л. О. Компоненти семантико-граматичної структури речення і поняття членів речення // Кадомцева Л.О. Українська мова. Синтаксис простого речення. К.: Вища школа, 1985. С. 29-62.
 25. Калько М. І. Категорія аспектуальності в сучасній українській літературній мові: дис... доктора філол. наук: 10.02.01, Черкаси, 2009.
 26. Кочерган М. П. Теорія функціонально-семантичного поля та її застосування в зіставному мовознавстві // Мовознавство. 2007. № 4–5. С. 13–19.
 27. Кульбабська О. Сучасні інтерпретації категорії предикації в мовознавстві // Українська мова. – 2009. – №1. – С. 61-73.
 28. Кутня Г. “Активність / пасивність суб’єкта” в контексті структурно-семантичного аналізу предиката // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Вип. 30. Львів, 2003. С. 11-21.
 29. Кутня Г. До питання структурно-семантичних модифікацій предикатів процесу в сучасній українській мові // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. Випуск 14 / Укл.: А. Загнітко (наук. редактор) та ін. Донецьк: Дон НУ, 2006. С. 150-154.
 30. Кутня Г. Онтологічні параметри часової локалізованості та фазовості в канві структурно-семантичного аналізу предикатів // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. Випуск 16 / Укл.: А. Загнітко (наук. редактор) та ін. Донецьк: Дон НУ, 2008. С. 119-124.
 31. Кутня Г. Семантико-синтаксична категорія валентності в контексті аналізу предикатів // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Вип. 46. Львів, 2009. Ч. II. С. 9-16.
 32. Кутня Г. Семантичні ознаки "статичність" і "динамічність" у канві предикатної типології // Лінгвістичні студії: Зб. наук. праць. Випуск 15 / Укл.: А. Загнітко (наук. редактор) та ін. Донецьк: Дон НУ, 2007. С. 282-286.
 33. Кухар Н.І. Факультативні компоненти у системі компонентів формально-граматичної структури речення // Наукові записки. Серія: Філологія. – Вінниця: Вид-во Вінницького державного педагогічного ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2006. – С. 80-84.
 34. Ледней О. Ф. Об’єктні синтаксеми в структурі простого речення: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01 / ОНУ Одеса, 2003. 19 с.

35. Масицька Т. Є. Граматична структура дієслівної валентності. Луцьк: Вид. відд. Волин. держ. ун-ту імені Лесі Українки, 1998. 208 с.
36. Межов О. Г., Костусяк Н. М., Здіховська Т. В. Приховані семантико-синтаксичні відношення в системі простих речень сучасної української мови // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2023 № 60 Том 2. Інтернет-ресурс. Доступ з: http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v60/part_2/1.pdf
37. Межов О. Г. Суб'єктні синтаксеми у структурі простого речення: Автореф. дис...канд. філол. наук: 10.02.01 / АН України, Інститут української мови. К., 1998. 19 с.
38. Мірченко М. Комплексна система та структура синтаксичних реченневих категорій. // Типологія та функції мовних одиниць. 2014. №2. Інтернет-ресурс. Доступ з: https://typologia.at.ua/index/kompleksna_sistema_ta_struktura_sintaksichnikh_r_echennevikh_kategorij/0-140
39. Плющ М.Я. Категорії суб'єкта і об'єкта в структурі простого речення. К.: Вища школа, 1986. 176 с.
40. Плющ М. Я. Відмінок у семантико-синтаксичній структурі речення. Видання 2-ге, доповнене. Київ: Видавництво Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, 2022. 235 с.
41. Руденко Л. М. Обставинна детермінація в структурі тексту (семантико-синтаксичний і стилістичний аспекти): Автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.01 / НАНУ Ін-т мовознавства. К., 1996. 52 с.
42. Сальникова О. Функціонально-семантичне поле як спосіб дескрипції мови // Лінгвістичні студії. 2006 №14. // Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/?p=7496>.
43. Синтаксис української мови : хрестоматія : у 2 ч. / Упоряд. : А. Мойсієнко, В. Чумак, С. Шевель. – К. : ВПЦ "Київський університет". 2019. – Ч. 1. – 559 с. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_1/
44. Синтаксис української мови: хрестоматія: у 2 ч. / Упоряд.: А. Мойсієнко, В. Чумак, С. Шевель. –К. : ВПЦ "Київський університет". 2019. – Ч. 2. – 326 с. Також інтернет-ресурс. Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_2/
45. Соколова С. Аспектуальні категорії українського дієслова. Київ: Книга-плюс, 2021. 222 с.
46. Степаненко М.І. Структурна схема речення і його валентна будова // Просторові поширювачі у структурі простого речення. Полтава: АФНІ, 2004. С. 6–17. Також інтернет-ресурс (зі змінами автора). Доступ з: https://chtyvo.org.ua/authors/Avtorskyi_kolektyv/Syntaksys_ukrainskoi_movy_khrestomatiia_Chastyna_1/
47. Сухомлин В. В. Семантичні основи функціонально-семантичного поля: мовний і мисленнєвий зміст // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Вип. 22. 2012. Інтернет-ресурс. Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/8292/1/24.pdf>
48. Усенко Ю., Сітко А. Модальність як функціонально-семантична категорія. Збірник наукових праць ЛОГОС, 2020. Інтернет-ресурс. Режим доступу: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/872/892>
49. Шевель С. Типологія речень за комунікативною метою: від традиції до сучасності // Українське мовознавство. 2020 Вип. 50. С. 42-75. Інтернет-ресурс. Доступ з:

	<p>http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/um/um_2020_50.pdf</p> <p>50. Шинкарук В.Д. Категорія модусу і диктуму у структурі речення: Монографія. Чернівці: Рута, 2002.</p> <p>51. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. К., 2004.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (1 семестр першого року магістратури)
Обсяг курсу	<p>Загальний обсяг 120 годин :</p> <ul style="list-style-type: none"> • денне відділення: 16 год. – лекції, 16 год. - практичні заняття, 58 год. – самостійна робота; 3 кредити ЄКТС. • заочне відділення: 8 год. – лекції, 8 год. - практичні заняття, 76 год. – самостійна робота. 3 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p><i>У результаті засвоєння навчального матеріалу</i> СТУДЕНТИ ПОВИННІ ЗНАТИ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) основні поняття функціональної граматики, напрями, термінологію; 2) семантичні засади граматичних категорій; 3) функціонально-семантичні категорії та способи їхнього вираження; 4) особливості тримірного підходу до аналізу речень (формально-граматичного, семантико-синтаксичного та комунікативного); 5) принципи виділення компонентів семантико-синтаксичної структури речення. <p><i>У результаті набутих знань</i> СТУДЕНТИ ПОВИННІ ВМІТИ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) аналізувати семантику граматичних категорійних значень; 2) виявляти засоби реалізації функціонально-семантичних категорій, враховуючи різні мовні рівні; 3) оцінювати речення з погляду структурної семантики (семантично елементарне / семантично складне), розрізняючи основні типи синтаксем у зв'язку з членами речення та аналізувати їх; 4) аналізувати співвідношення семантико-синтаксичної та формально-синтаксичної структур речення, враховуючи комунікативну оцінку висловлювання; 5) брати участь у науковій дискусії.
Ключові слова	Функціонально-категорійна одиниця, функційно-семантичне поле, функційно-семантична категорія, формально-граматичні засоби вираження, речення, семантико-граматичний аспект, формально-граматичний аспект, комунікативний аспект, члени речення, синтаксеми, предикат.
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	“Сучасна українська літературна мова (лексикологія, морфеміка і словотвір, морфологія, синтаксис), «Актуальні проблеми граматики», «Вступ до загального мовознавства», «Загальне мовознавство».
Навчальні методи та техніки, які будуть використ	Презентація, проєктно-орієнтоване навчання, дискусія, аналіз, формування тематичного тезаурусу (на основі ключових термінів та понять курсу), складання ідейної матриці (при вивченні та аналізі засобів вираження функційно-семантичних категорійних ознак); застосування прийомів: пояснення (у процесі вивчення теоретичних понять), презентаційні методи.

<p>овуватися під час викладання курсу</p>	
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Комп'ютер/ноутбук, проєктор, мультимедійна дошка</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Оцінювання (залік) проводиться за такими видами робіт:</p> <p>Денне навчання. Робота на практичних заняттях та інформальне навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на практичних заняттях - 30% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 30: виконання домашніх вправ та їх обговорення на практичних заняттях; • доповідь з презентацією - 20 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 20: один виступ з власним дослідженням та аналізом однієї з функційно-семантичних категорій (1 модуль); • виконання індивідуальних завдань – 25 %. Максимальна кількість балів 25: традиційний (академічний) аналіз складного речення із розмежуванням показників комунікативного, семантико-синтаксичного та формального-синтаксичного рівнів (2 модуль); • контрольна робота – 25%. Максимальна кількість балів 25: виконання часткового функційного аналізу простого речення. <p>Загалом протягом семестру 100 балів.</p> <p>Заочне навчання (примітка: залік заплановано в II семестрі екзаменаційної сесії) Робота на практичних заняттях та інформальне навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота на практичних заняттях - 10% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 10: виконання домашніх вправ та їх обговорення на практичних заняттях; • виконання індивідуальних завдань – 60 %. Максимальна кількість балів 45: а) власним дослідженням та аналіз однієї з функційно-семантичних категорій (1 модуль). Максимально - 25 балів; б) традиційний (академічний) аналіз складного речення із розмежуванням показників комунікативного, семантико-синтаксичного та формального-синтаксичного рівнів (2 модуль). Максимально – 35 балів. • контрольна (залікова) робота – 30. Максимальна кількість балів 30: виконання часткового функційного аналізу простого речення. <p>Загалом протягом семестру 100 балів.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що студенти добросовісно та самостійно виконуватимуть усі види робіт, передбачені навчальною дисципліною. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента, незалежно від масштабів обману (списування, виконання за участі та допомоги інших студентів), є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й додаткової (допоміжної) літератури та джерел, які подані окремим списком, у вивченні окремих тем.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів письмових робіт та участь у роботі на практичних заняттях. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття, виконання домашніх завдань та самостійних робіт на парі; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими</p>

	<p>мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Напрями, течії, підходи у лінгвістиці 20-21 ст. Різні підходи до аналізу граматичних одиниць та явищ. Українська школа функціональної граматики, її представники. • Категорії функціональної граматики. Поняття «функціонально-семантичної одиниці», «функціонально-семантичного поля», «функціонально-семантичної категорії». • Загальна характеристика (зміст та способи вираження) функціонально-семантичних категорій (суб'єктності, персональності, об'єктності, аспектуальності, темпоральності, фазовості, модальності, локативності, посесивності, кількості, компаративності тощо). • Функціональний підхід до аналізу синтаксичних одиниць та явищ: тривимірний підхід до аналізу речення у функціональній граматиці (семантико-синтаксичний, формально-граматичний та комунікативний). • Показники формально-граматичного, семантико-граматичного та комунікативного характеру в традиційному (академічному) повному синтаксичному аналізі речення. • Семантико-синтаксична оцінка речення. Пропозиція. Поняття валентності. Валентно зумовлені компоненти та детермінанти. • Компоненти в семантико-синтаксичній структурі речення. Типи синтаксем. • Категорія предиката як центральної синтаксеми. • Субстанціальні синтаксеми. • Вторинні синтаксеми у реченні. • Семантична співвідносність простого ускладненого і складного речення. • Комунікативний аспект простого та складного речень. • Формально-граматичний аспект аналізу речення у єдності із семантико-синтаксичним та комунікативним.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ (денне відділення)

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	Змістовий модуль 1. Основні поняття функціонально-категорійної граматики. Аналіз функціонально-семантичних категорій				
1 т. 2 год.	Вступні зауваги до курсу «Основи функціонально-категорійної граматики». Напрями, течії, підходи у лінгвістиці 20-21 ст. Різні підходи до аналізу граматичних одиниць та явищ. Українська школа функціональної граматики, її представники. Категорії функціональної граматики. Поняття «функціонально-семантичної одиниці», «функціонально-семантичного поля», «функціонально-семантичної категорії».	лекція	Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови. – Донецьк: Дон ДУ, 1996. – 437 с. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. Кочерган М.П. Теорія функціонально-семантичного поля та її застосування в зіставному мовознавстві // Мовознавство. – 2007. - № 4–5. – С. 13–19. Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023.	Українська школа функціональної граматики, її представники (І. Вихованець, К. Городенська, А. Загнітко, М. Мірченко, М. С. Соколова, Л. Руденко, М. Калько та інші мовознавці). – 8 год.	До 5 т.
2 т. 2 год.	Загальна характеристика (зміст та способи вираження) функціонально-семантичних категорій (суб'єктності, персональності, об'єктності, аспектуальності, темпоральності, фазовості, модальності, локативності,	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Костусяк Н. М. Структура міжрівневих категорій сучасної української мови. – Луцьк, 2012. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. – К.: Наукова думка, 1988. – 256 с.	Базові функціонально-семантичні категорії. (3 год.). Структурні елементи та властивості функційно-семантичного поля у граматиці (4 год.) Характеристика різних функційно-категорійних	До 6 т.

	посесивности, кількості, компаративності тощо).		<p>Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Глотова О. В. Функціональний підхід до вивчення складних семантичних категорій // Лінгвістичні дослідження: Зб. Наукових праць. - ХНПУ ім.Г.С. Сковороди. – Вип. 50. – Харків, 2019. // Режим доступу: http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/lingvistics/issue/archive</p> <p>Ключка Н. Я. Лексико-семантичне поле як системно-структурне утворення // Наукові записки. Серія філологічна. – Вінниця, 2012. // Доступ з: https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/download/947/804/</p>	<p>значень у сучасній українській мові: персональності, адресатності (адресата), об'єктності (власне об'єкта), темпоральності (часу), посесивності (присвійності), мети, наслідковості, порівняння, квантитативності (кількості), атрибутивності (означальності), допустовості, локативності (місця), заперечності, спонукальності, стану, модальності, аспектуальності («внутрішнього» часу), суперлативності, умови (11 год.)</p>	
3 т., 4 т, 7 т. 6 год.	<p>Характеристика засобів вираження різних функціонально-семантичних категорій на різних мовних рівнях (лексико-граматичному: частиномовна вираженість; граматичному: власне морфологічному (спеціалізовані морфологічні форми), синтаксичному (з урахуванням різних синтаксичних одиниць та явищ); якщо є – на словотвірному (формотворчі чи словотворчі афікси).</p>	Практичні заняття	<p>Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. – К.: Наукова думка, 1988. – 256 с.</p> <p>Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.</p> <p>Онищенко І.В. Центральні та периферійні компоненти функціонально-семантичного поля оцінки в сучасній українській мові // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 9. Сучасні тенденції розвитку мов. – Випуск 5. – Київ, 2011. Слободинська Т. Функціонально-семантична категорія таксису в українській мові.- Дис... д-ра філол. наук: 10.02.01, Ін-т укр. мови. - К., 2012.</p>	<p>Основні значення відмінкової системи сучасної української мови, їх реалізація в реченні. (2 год.) Морфологічний та синтаксичний час; пряме і відносне вживання часових форм дієслова (2 год.)</p>	До 10 т.
	Змістовий модуль 2. Функціональний підхід до аналізу синтаксичних одиниць та явищ				

<p>5 т. 2 год.</p>	<p>Тривимірний підхід до аналізу речення в українській граматиці за функційним підходом (семантико-синтаксичний, формально-граматичний та комунікативний). Формально-граматичні, комунікативні та семантико-синтаксичні показники речення-висловлювання у традиційному (академічному та шкільному) аналізі.</p>	<p>лекції я</p>	<p>Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення. – К.: Наукова думка, 1983. – 220 с. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004). Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.</p>	<p>Сутність формально-граматичних, семантико-синтаксичних та комунікативних аспектів у реченні. (2 год.)</p>	<p>До 11 т.</p>
<p>6 т. 2 год.</p>	<p>Семантико-синтаксична оцінка речення. Пропозиція. Поняття валентності. Валентно зумовлені компоненти та детермінанти. Компоненти в семантико-синтаксичній структурі речення. Типи синтаксем.</p>	<p>лекції я</p>	<p>Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Кутня Г. Семантико-синтаксична категорія валентності в контексті аналізу предикатів // Вісник Львівського університету. Серія філологічна – Вип. 46. – Львів, 2009. – Ч. II. – С. 9-16. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення. – К.: Наукова думка, 1983. – 220 с.</p>	<p>Різні підходи до поняття валентності у мовознавчій літературі. Валентність на різних мовних рівнях. (6 год.) Співвідносність синтаксем із формальними членами речення. (5 год.)</p>	<p>До 12 т.</p>

8 т. 2 год.	Категорія предиката як центральної синтаксеми. Субстанціальні синтаксеми.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004).	Співвідносність предикатів із формальними членами речення. (5 год.) Співвідносність субстанціональних синтаксем із формальними членами речення. (3 год.)	До 12 т.
9 т. 2 год.	Вторинні синтаксеми у реченні. Подвійні синтаксеми. Семантична співвідносність простого ускладненого і складного речення.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004).	Співвідносність вторинних синтаксем (детермінантів) із формальними членами речення. (5 год.)	До 13 т.
10 т. 2 год.	Виділення та характеристика різних синтаксем у структурі речення.	Практичне заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004).	Різновиди об'єктних значень та лексико-граматичні засоби їх вираження в реченні. (2 год.)	До 14 т.
11 т. 2 год.	Комунікативний аспект простого речення.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.	Актуальне членування речення. (1 год.) Синтагматичне членування речення. (3 год.)	14 т.

			Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.		
12 т. 2 год.	Характеристика речень за окремими комунікативними показниками: модальности (загальної та часткової), метою висловлювання, емоційною забарвленістю. Аналіз речень, у яких комунікативні ознаки впливають на формально-граматичні та семантико-синтаксичні особливості компонентів.	Практичне заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.	Модальність як одна з основних ознак речення, засоби вираження модальності в реченні (лексичні, граматичні, зумовлені комунікативною настановою речення). (1 год.)	15 т.
13 т. 2 год.	Формально-граматичний аспект аналізу речення у зв'язку із семантико-синтаксичним та комунікативним. Основи функціонального аналізу.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.	Формально-граматичні показники аналізу складного речення в академічній граматиці. (5 год.)	До 15 т.
14 т. 2 год.	Формально-граматичний аналіз речень різної структури (академічний підхід)	Практичне заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.	Формально-граматичні та семантичні критерії у виділенні і характеристиці членів речення в сучасній академічній граматиці. (5 год.)	До 16 т.
15 т., 16 т.	Функціональний аналіз речення (формально-граматичний, семантико-	Практичне	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні	Функціональний аналіз речення на синтаксичному матеріалі	До 16 т.

4 год.	синтаксичний, з елементами комунікативних показників)	заняття	<p>рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.</p> <p>Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004).</p>	різного типу структурно-комунікативних одиниць. (10 год.)	
--------	---	---------	---	---	--

СХЕМА КУРСУ (заочне відділення)

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	Змістовий модуль 1. Основні поняття функціонально-категорійної граматики. Аналіз функціонально-семантичних категорій				
1,5 год.	Вступні зауваги до курсу «Основи функціонально-категорійної граматики». Напрями, течії, підходи у лінгвістиці 20-21 ст. Різні підходи до аналізу граматичних одиниць та явищ. Українська школа функціональної граматики, її представники.	лекція	<p>Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови. – Донецьк: Дон ДУ, 1996. – 437 с.</p>	Українська школа функціональної граматики, її представники (І. Вихованець, К. Городенська, А. Загнітко, М. Мірченко, М. С. Соколова, Л. Руденко, М. Калько та інші мовознавці). – 9 год.	До 2 с.

	Категорії функціональної граматики. Поняття «функціонально-семантичної одиниці», «функціонально-семантичного поля», «функціонально-семантичної категорії».		Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007.		
1 год.	Загальна характеристика (зміст та способи вираження) функціонально-семантичних категорій (суб'єктності, персональності, об'єктності, аспектуальності, темпоральності, фазовості, модальності, локативності, посесивності, кількості, компаративності тощо).	лекції я	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Костусяк Н. М. Структура міжривневих категорій сучасної української мови. – Луцьк, 2012. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. – К.: Наукова думка, 1988. – 256 с. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.	Базові функціонально-семантичні категорії. (4 год.). Структурні елементи та властивості функційно-семантичного поля у граматиці (4 год.) Характеристика різних функційно-категорійних значень у сучасній українській мові: персональності, адресатності (адресата), об'єктності (власне об'єкта), темпоральності (часу), посесивності (присвійності), мети, наслідковості, порівняння, квантитативності (кількості), атрибутивності (означальності), допустовості, локативності (місця), заперечності, спонукальності, стану, модальності, аспектуальності («внутрішнього» часу), суперлативності, умови (14 год.)	До 2 с.

2 год.	Характеристика засобів вираження різних функціонально-семантичних категорій на різних мовних рівнях (лексико-граматичному: частиномовна вираженість; граматичному: власне морфологічному (спеціалізовані морфологічні форми), синтаксичному (з урахуванням різних синтаксичних одиниць та явищ); якщо є – на словотвірному (формотворчі чи словотворчі афікси).	Практичні заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. – К.: Наукова думка, 1988. – 256 с. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.	Основні значення відмінкової системи сучасної української мови, їх реалізація в реченні. (2 год.) Морфологічний та синтаксичний час; пряме і відносне вживання часових форм дієслова (2 год.)	До 2 с.
	Змістовий модуль 2. Функціональний підхід до аналізу синтаксичних одиниць та явищ				
1 год.	Тривимірний підхід до аналізу речення у функціональній граматиці (семантико-синтаксичний, формально-граматичний та комунікативний). Семантико-синтаксична оцінка речення. Пропозиція. Поняття валентності. Валентно зумовлені компоненти та детермінанти.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004). Кутня Г. Семантико-синтаксична категорія валентності в контексті аналізу предикатів // Вісник Львівського університету. Серія філологічна – Вип. 46. – Львів, 2009. – Ч. II. – С. 9-16.	Різні підходи до поняття валентності у мовознавчій літературі. Валентність на різних мовних рівнях. (6 год.) Сутність формально-граматичних, семантико-синтаксичних та комунікативних аспектів у реченні. (2 год.)	До 2 с.
2,5 год.	Компоненти в семантико-синтаксичній структурі речення. Типи синтаксем.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с.	Співвідносність синтаксем із формальними членами речення. (6 год.) Співвідносність предикатів із формальними членами речення. (6 год.)	До 2 с.

	Категорія предиката як центральної синтаксеми. Субстанціальні синтаксеми. Вторинні синтаксеми у реченні. Подвійні синтаксеми. Семантична співвідносність простого ускладненого і складного речення.		Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення. – К.: Наукова думка, 1983. – 220 с. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004).	Співвідносність субстанціональних синтаксем із формальними членами речення. (3 год.) Співвідносність вторинних синтаксем (детермінантів) із формальними членами речення. (6 год.)	
1,5 год.	Виділення та характеристика різних синтаксем у структурі речення.	Практичне заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004).	Різновиди об'єктних значень та лексико-граматичні засоби їх вираження в реченні. (2 год.)	До 2 с.
1 год.	Комунікативний аспект простого речення.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.	Актуальне членування речення. (1 год.) Синтагматичне членування речення. (3 год.)	До 2 с.
0,5 год.	Характеристика речень за окремими комунікативними показниками: модальності (загальної та часткової), метою висловлювання, емоційною забарвленістю. Аналіз речень, у яких комунікативні ознаки впливають на формально-граматичні та семантико-	Практичне заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: монографія. Донецьк: ДонНУ. 2007. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.	Модальність як одна з основних ознак речення, засоби вираження модальності в реченні (лексичні, граматичні, зумовлені комунікативною настановою речення). (2 год.)	До 2 с.

	синтаксичні особливості компонентів.		Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.		
1 год.	Формально-граматичний аспект аналізу речення у зв'язку із семантико-синтаксичним та комунікативним. Основи функціонального аналізу.	лекція	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.	Формально-граматичні показники аналізу складного речення в академічній граматиці. (6 год.)	До 2 с.
2 год.	Формально-граматичний аналіз речень різної структури (академічний підхід)	Практичне заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.	Формально-граматичні та семантичні критерії у виділенні і характеристиці членів речення в сучасній академічній граматиці. (6 год.)	До 2 с.
2 год.	Функціональний аналіз речення (формально-граматичний, семантико-синтаксичний, з елементами комунікативних показників)	Практичне заняття	Кутня Г. В. Основи функціонально-категорійної граматики сучасної української мови (методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни для магістерського рівня вищої освіти). – Львів: ЛНУ, 2023. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К.: Либідь, 1993. – 368 с. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису. – К.: Наукова думка, 1992. – 222 с. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. – Луцьк, 2001 (перевидання доповнене – 2004). Костусяк Н. М. Структура міжрівневих категорій сучасної української мови. – Луцьк, 2012.	Функціональний аналіз речення на синтаксичному матеріалі різного типу структурно-комунікативних одиниць. (13 год.)	До 2 с.